

Doktor Achim Lohmeyer, ugledni nezavisni stručnjak: „Rockwool je izvukao pouku i naučio iz vlastitih grešaka“

Dr. Lohmeyer, sudski vještak na njemačkom sudu s 30-godišnjim iskustvom, izradio je analizu studije utjecaja tvornice na okoliš

Primjedbe naših susjeda bile su upućene na Studiju utjecaja na okoliš koju je izradio Ekonerg. Kako bi provjerili valjanost ove studije, angažirali smo uglednog nezavisnog stručnjaka iz Njemačke, doktora Achima Lohmeyera, koji ima 30-godišnje iskustvo na području kvalitete zraka. Ujedno dr. Lohmeyer je i sudski vještak na njemačkom sudu i prisegnuo je na neovisnost, što znači da će uvijek govoriti istinu i činjenice te da neće zauzimati interese niti jedne stranke u postupku.

> Kao uglednom nezavisnom stručnjaku i sudskom vještaku na njemačkom sudu za pitanja zagađenja zraka, koja vam je bila zadaća pri evaluaciji Studije utjecaja tvornice na okoliš koju je ranije izradila hrvatska tvrtka Ekonerg?

Kada me je prije gotovo pola godine angažirao Rockwool da izvršim stručnu evaluaciju već izrađene Studije, postavio sam si nekoliko bitnih pitanja. Prije svega jesu li procjene utjecaja tvornice na okoliš koje je izradila hrvatska tvrtka realne i utemeljene na znanstvenim metodama, odnosno jesu li dokumenti koji su prethodili dobivanju dozvole bili valjani. Zatim sam proučio probleme koji su se pojavili tijekom probnog rada prošle

Utjecaj tvornice bi trebao biti jednak predviđanjima ili manji, ali nikako lošiji od predviđenog u Studiji

godine te sam analizirao potencijale tvornice odnosno njene mogućnosti da radi sukladno planovima i svim propisima.

> Do kojih ste zaključaka došli po završetku ove analize?

Želim istaknuti da se ovakve studije uvijek rade kako bi se, koristeći znanstveno utemeljene metode, predvidio mogući utjecaj tvornice na okoliš i ljude u njenoj blizini. Ovakva se studija radi puno prije samog početka izgradnje tvornice i zapravo na osnovu nje odobrava se potrebna dokumentacija i dozvole. Predviđanja u takvim studijama su uvijek „najcrnje“, odnosno u realnosti – jednom kada tvornica proradi – utjecaj bi trebao biti jednak predviđanjima ili manji, ali

nikako lošiji od predviđenog.

Prema mom mišljenju, Studija je izrađena profesionalno i utemeljena je na znanstvenim metodama. Projekcije u ovoj Studiji su vjerodostojne. Isto tako, nema razloga koji bi bili prepreka izgradnji tvornice ovdje u Potpićnu. Mišljenja sam da tvornica ima sve potencijale za rad prema planu i sukladno ne samo hrvatskim zakonima i propisima, već i onima u Europskoj uniji.

Mišljenja sam da tvornica ima sve potencijale za rad prema planu

Vjerujem da će pojava neugodnog mirisa biti rijetka te da neće predstavljati opasnost za zdravlje ljudi niti za okoliš

> **Na osnovi čega ste došli do ovakvog zaključka?**

Primjerice, na početku probnog rada u rujnu prošle godine, tvornica je u 18 navrata, u ukupnom vremenu od 12 sati, u atmosferu ispuštala nefiltrirane dimne plinove. Bitno je napomenuti da je s radom započela u drugoj polovici rujna. U cijelom narednom mjesecu, dakle u listopadu, ovo je vrijeme ispuštanja nefiltriranih dimnih plinova skraćeno na 2 sata. A u studenom je mjesecu ovo vrijeme skraćeno na samo 6 minuta. Dakle u samo dva mjeseca probnog rada, tvornica je učinila veliki napredak.

Iz vlastitog iskustva, analizirajući slične pogone primjerice u Njemačkoj ili Češkoj, mogu reći da ove tvornice rade prema planu.

> **No, smatrate li da će stanovništvo koje živi u blizini tvornice u budućnosti osjećati dimne plinove neugodna mirisa?**

Smatram da će susjedi koji žive u blizini tvornice u budućnosti osjećati miris, a tu pogotovo mislim na prvu fazu usklađivanja svih dijelova pogona, ali i kasnije. No, vjerujem da će pojava neugodnog mirisa biti rijetka te da neće predstavljati opasnost za zdravlje ljudi niti za okoliš. U prilog ovoj mojoj tezi govori i dogovor kojeg su predstavnici tvornice postigli s hrvatskim Ministarstvom zaštite okoliša. Prema tom dogovoru, nefiltrirani dimni plinovi moći će se ispuštati kroz 75 metara visok dimnjak najviše 10 minuta i to ne više od 24 puta godišnje. Primjerice, prošle godine

nefiltrirani plinovi ispuštali su se i po 30 minuta neprekidno. Nadalje, upotreba sigurnosnog dimnjaka neće biti dozvoljena dulje od 4 minute i to najviše 12 puta godišnje. Prošle godine, ovaj se dimnjak koristio i 20 minuta u komadu.

> **Zbog čega smatrate da će se tvornica pridržavati ovih restrikcija?**

Ja vjerujem da će se Rockwool pridržavati ovih ograničenja iz nekoliko razloga. Prije svega dodatno je investirao u unaprjeđenje nekih dijelova proizvodnog pogona. Zatim, svi su radnici prošli dodatnu obuku i trening. Možda i jedna od najbitnijih promjena su i nove skraćene procedure zaustavljanja proizvodnje u izvanrednim situacijama kada se dimni plinovi ne filtriraju. Ovaj proces sada ne smije biti dulji od 4 minute. Pored toga, Rockwool je investirao u dvije imisijske stanice koje će pratiti kvalitetu zraka u blizini tvornice. Prema mom mišljenju, ove su dvije stanice postavljene na mjestima na kojima se očekuje najveći utjecaj tvornice a bitan faktor je i naseljenost tih mjesta. Dakle, podaci iz ovih dviju stanica koje su postavljene u Zajcima i Čambareličima bit će dostupni širokoj javnosti te će svatko moći u svakom trenutku znati kakva je kvaliteta zraka oko tvornice.

Greške je nemoguće uvijek izbjeći, svi mi ponekad griješimo. Ali, važno je učiti iz grešaka i izvući pouku. A Rockwool je upravo to i učinio.